

Ministerstvo spravedlnosti České republiky

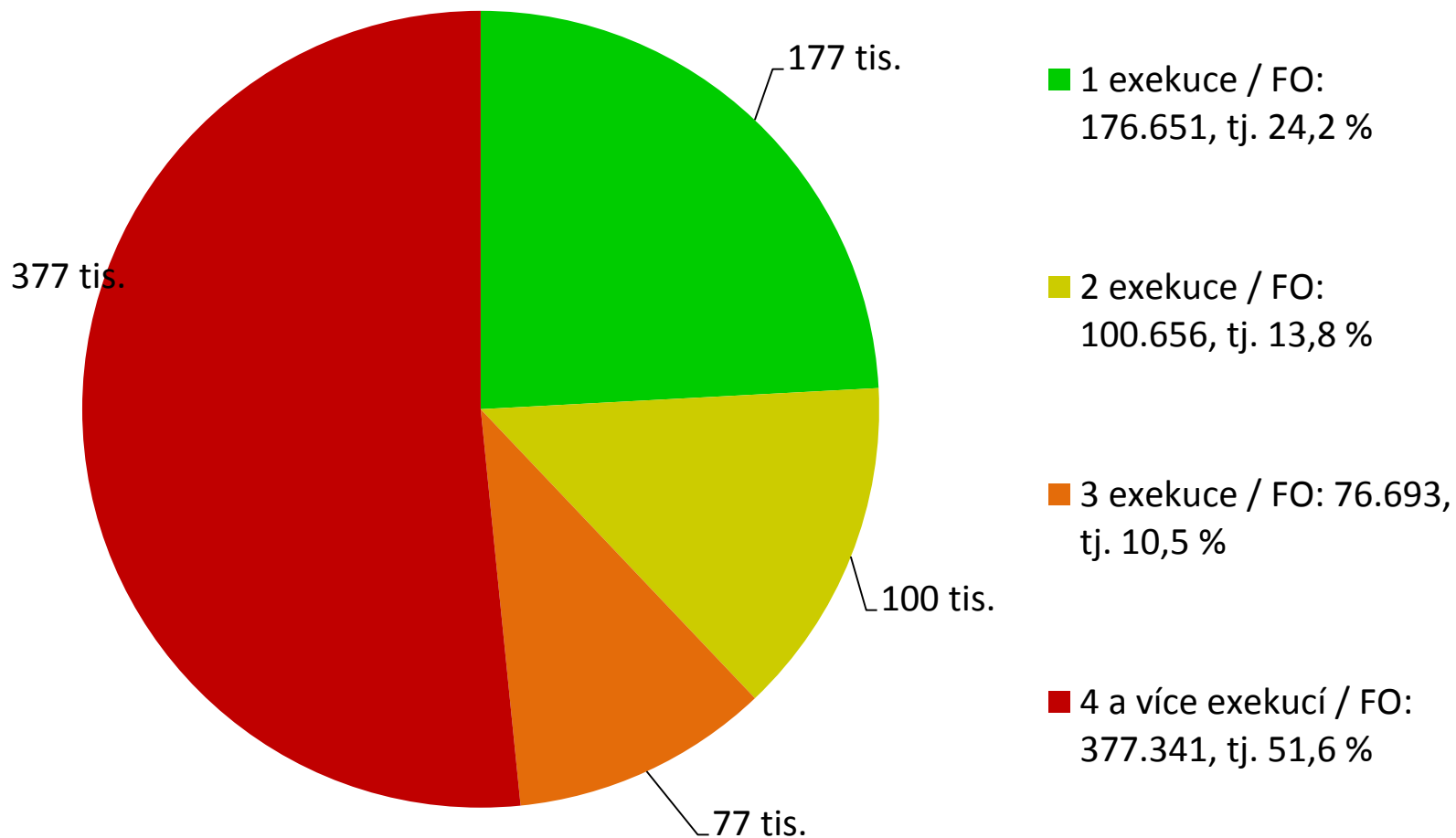
Problematika insolvencí a dluhů

Konference Odstraňme dluhové pasti!
Praha, 11. května 2017

Mgr. Ondřej Zezulka
odbor legislativní

Dluhová situace v ČR I.

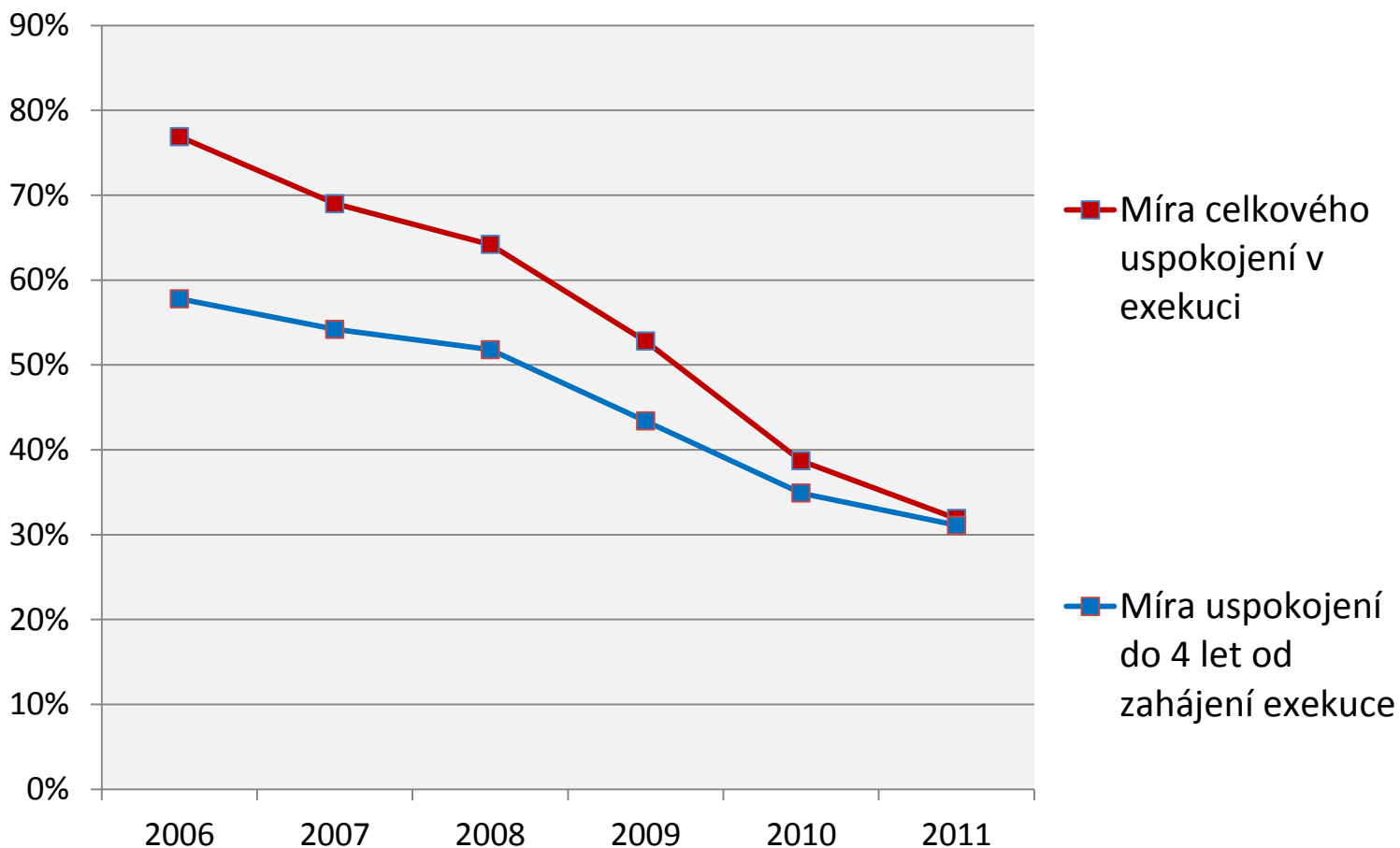
Počet dlužníků podle počtu exekucí na dlužníka (2015)

*zdroje: Exekutorská komora ČR

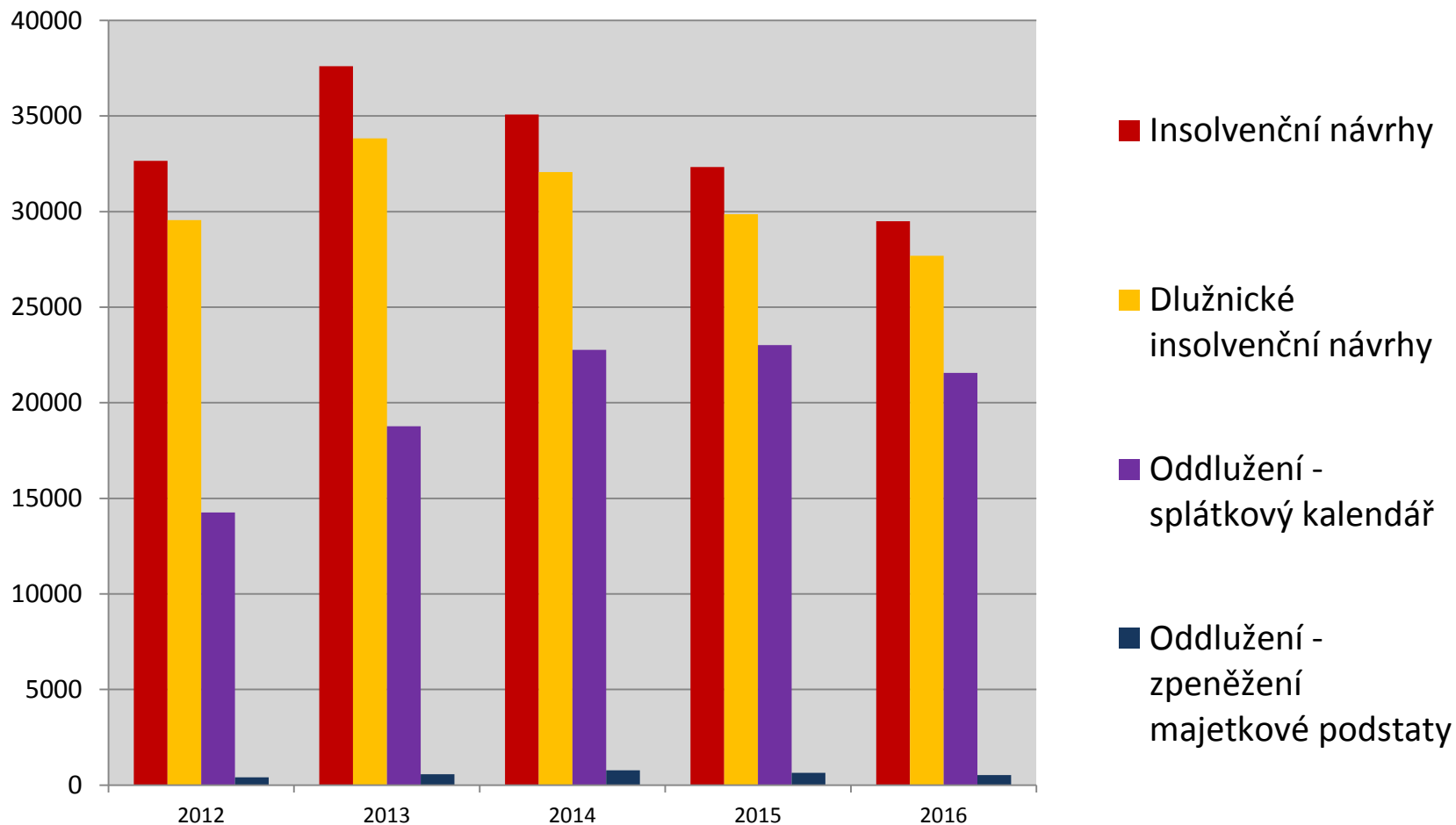
Dluhová situace v ČR II.

Uspokojení v exekučních řízeních (2006 – 2011)

Dluhová situace v ČR III.

Počet insolvenčních řízení v období 2012 - 2016

*zdroje: rejstřík ISIR

Zákon o spotřebitelském úvěru I.

- ❑ Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru (účinný od 1. 12. 2016).
- ❑ **Spotřebitelským úvěrem** je odložená platba, peněžitá zápůjčka, úvěr nebo obdobná finanční služba poskytovaná nebo zprostředkovaná spotřebiteli.
- ❑ Poskytovatelé a zprostředkovatelé půjček:
 - **do března 2017: 60 000 subjektů**
 - **od března 2017: 107 poskytovatelů a cca 300 zprostředkovatelů**
ČNB eviduje cca 22 500 tzv. „vázaných zástupců“, mezi než patří i osoby oprávněné zastupovat poskytovatele a zprostředkovatele (vedle zaměstnanců); nezahrnuje pouze spotřebitelské úvěry, ale veškeré odložené platby (např. pojištění).

Spotřebitelské úvěry

- ❑ **Posouzení úvěruschopnosti** a poskytnutí rady (§§ 85 a 86)
- ❑ Odborná způsobilost (§ 60) a důvěryhodnost (§ 72)
- ❑ **Zákaz směnky a šeku** (§ 112)
- ❑ Omezení míry zajištění (§ 113)
- ❑ Omezení ceny telefonních hovorů (§ 114)
- ❑ Zákaz vázání smlouvy o spotřebitelském úvěru na uzavření smlouvy o doplňkové službě (§ 115)
- ❑ Předčasné splacení (§ 117)
- ❑ Odstoupení (§ 118)
- ❑ **Omezení smluvní pokuty** (§ 122) [max. 0.1 % denně z nesplacené částky až do 50 % výše spotřebitelského úvěru, nejvýše 200 000 Kč]
- ❑ RPSN + vzorec (§ 133)

- ❑ **Zákaz rozhodčí smlouvy** mezi nebankovním poskytovatelem úvěru (podnikatelem) a spotřebitelem v zákoně o rozhodčím řízení s účinností od 1. 12. 2016.

Vývoj exekučního práva 2016-17

- ❑ Změna exekučního tarifu (účinnost od 1. 4. 2017)
 - **snížení minimální odměny z 3,000 Kč na 2,000 Kč**
 - snížení paušální náhrady nákladů o polovinu i u dobrovolných plnění nad 10,000 Kč (tj. 1,750 Kč)

- ❑ Připravovaná novela občanského soudního řádu, exekučního řádu a dalších předpisů (před projednáním vládou) – cílem řešit problém tzv. vícečetných exekucí
 - **koncentrace řízení** u jednoho exekutora
 - **zastavování exekucí**, u kterých nebylo v průběhu 2 let dosaženo ani částečného vymožení
 - zavedení **povinné zálohy na náklady exekuce** placené oprávněným
 - ochrana příjmů povinného v případě zasílání na bankovní účet (tzv. chráněný účet)
 - jednorázová náhrada nákladů plátce mzdy za provádění srážek ze mzdy

„Akreditační novela“ InsZ I.

- ❑ Novela č. 64/2017 Sb. (účinnost od 1. 7. 2017)
- ❑ Změny v institutu oddlužení:
 - **fikce souhlasu věřitele s dluhy z podnikání** u oddlužení
 - zrušení přezkumného jednání a schůze věřitelů
 - zpráva pro oddlužení (zhodnocení situace dlužníka a předpokládaného plnění věřitelům).
 - **odklony v oddlužení** (u zcela nemajetných dlužníků nedochází ke zbytečnému prohlášení konkursu).
 - dobrovolná kombinace oddlužení splátkovým kalendářem se zpeněžením majetkové podstaty.

Služby v oblasti oddlužení

- ❑ Služby v oblasti oddlužení (tj. sepsání a podání návrhu na povolení oddlužení a insolvenčního návrhu za dlužníka) poskytovány pouze:
 - I. **zástupci právnických profesí** (advokáti, notáři, insolvenční správci) za maximální výši odměny 4.000 Kč (6.000 Kč v případě společného oddlužení manželů)
 - II. tzv. „**akreditovanými osobami**“ (neziskové a veřejně prospěšné organizace) bezplatně.

- ❑ „**Oddlužovací agentury**“ využívající neznalosti a tíživé finanční situace dlužníků, které lákají na příslib zastavení exekucí a osvobození od dluhů, nebudou moci návrhy na povolení oddlužení za dlužníky sepisovat.
 - **odměny v řádech desítek tisíc korun** (běžně 10.000 – 50.000 Kč; zaznamenána směnka na 250.000 Kč).
 - nekvalitně zpracované insolvenční návrhy
 - vystavení riziku prohlášení konkursu.
 - hraničí s neoprávněným výkonem advokacie

„Oddlužovací novela“ InsZ II.

- ❑ Návrh novely vypracovaný Ministerstvem spravedlnosti, aktuálně ve stádiu před prvním čtením v Poslanecké sněmovně PČR.
- ❑ Cíle novely oddlužení:
 - **zpřístupnění oddlužení širšímu okruhu subjektů**
 - podmínky pro **vyšší uspokojení věřitelů**
 - posílení výchovného efektu oddlužení.
 - **usnadnění oddlužení manželů** (spojení oddlužení manželů ke společnému projednání a jmenování stejného insolvenčního správce oběma manželům).
 - posílení postavení věřitelů s pohledávkami na výživném ze zákona.
- ❑ Zachování obydlí dlužníka.
- ❑ Preferovaným způsobem oddlužení kombinace splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty.

Nové podmínky oddlužení

- ❑ **Základní podmínky oddlužení (§ 412a IZ):**
 - Splacení pohledávek nezajištěných věřitelů v **plné výši**,
 - splacení min. **50 %** pohledávek nezajištěných věřitelů v době **3 let**,
 - splacení min. **30 %** pohledávek nezajištěných věřitelů v době **5 let**,
 - po dobu **7 let** od schválení oddlužení nebylo oddlužení zrušeno (tj. **bez stanovené minimální hranice** uspokojení věřitelů, pokud dlužník řádně plnil ostatní povinnosti v insolvenčním řízení).

- ❑ **Překážky oddlužení:**
 - **Nepoctivý záměr** (včetně zamítnutí předchozího návrhu na povolení oddlužení v posledních 3 letech z důvodu nepoctivého záměru).
 - Lehkomyslný nebo nedbalý přístup k plnění povinností.
 - **Porušování povinností** uložených v insolvenčním řízení (viz § 412)
 - Dříve přiznané osvobození od dluhů v posledních 7 letech.
 - Výše **nezajištěných dluhů přesahující 2,2 mil. Kč** bez schopnosti splatit alespoň 30 %.
 - Neschopnost platit náklady řízení.

Děkuji za pozornost
